

Міністерство освіти та науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра інформатики і програмної інженерії

Звіт

з дисципліни «Бази даних» Лабораторна робота №5

"Основи програмування з використанням мови SQL. Збережені процедури. Курсори. Створення, програмування та керування тригерами."

Виконав:

Студент II курсу гр. *IП-33* Соколов О. В.

Перевірила:

Марченко О. I.

Лабораторна робота № 5.

Основи програмування з використанням мови SQL. Збережені процедури. Курсори. Створення, програмування та керування тригерами

Мета:

– Вивчити правила побудови ідентифікаторів, правила визначення змінних

та типів. Визначити правила роботи з циклами та умовними конструкціями, роботу зі змінними типу Table.

– Вивчити синтаксис та семантику функцій та збережених процедур,

способів їх ідентифікації, методів визначення та специфікації параметрів

та значень, котрі повертаються, виклик функцій та збережених процедур.

– Застосування команд для створення, зміни та видалення як скалярних, так

і табличних функцій, збережених процедур.

– Вивчити призначення та типи курсорів, синтаксис та семантику команд

мови SQL для створення курсорів, вибірки даних з курсорів, зміни даних

із застосуванням курсорів.

– Вивчити призначення та типи тригерів, умов їх активації, синтаксису та

семантики для їх створення, модифікації, перейменування, програмування

та видалення.

Постановка задачі:

При виконанні лабораторної роботи необхідно виконати наступні дії:

- 1) Збережені процедури:
- а. створення процедури, в якій використовується тимчасова таблиця, котра створена через змінну типу TABLE;
- b. створення процедури з використанням умовної конструкції ІF;
- с. створення процедури з використанням циклу WHILE;
- d. створення процедури без параметрів;
- е. створення процедури з вхідним параметром та RETURN;
- f. створення процедури оновлення даних в деякій таблиці БД;
- g. створення процедури, в котрій робиться вибірка даних.
- 2) Функції:
- а. створити функцію, котра повертає деяке скалярне значення;
- b. створити функцію, котра повертає таблицю з динамічним набором стовпців;
- с. створити функцію, котра повертає таблицю наперед заданої структури.
- 3) Робота з курсорами (створити процедуру, в котрій демонструються наведені нижче дії):
- а. створення курсору;
- b. відкриття курсору;
- с. вибірка даних;
- d. робота з курсорами.
- 4) Робота з тригерами:
- а. створити тригер, котрий буде спрацьовувати при видаленні даних;
- b. створити тригер, котрий буде спрацьовувати при модифікації даних;
 - с. створити тригер, котрий буде спрацьовувати при додаванні даних.
 - 5) Оформити звіт з роботи. В звіт включити тексти кодів збережених

процедур, функцій, тригерів, їх словесний опис та результати виконання.

Програмне забезпечення автопідприємства. Автопідприємство міста займається організацією пасажирських і вантажних перевезень всередині міста. У віданні підприємства знаходиться автотранспорт різного призначення: автобуси, таксі, маршрутні таксі, інший легковий транспорт, вантажний транспорт, транспорт допоміжного характеру, представлений різними марками. Кожна з перерахованих категорій транспорту має характеристики, властиві тільки цій категорії: наприклад, до характеристик вантажного транспорту відноситься вантажопідйомність, пасажирський транспорт характеризується місткістю і т.д. З плином часу, з одного боку, транспорт старіє і списується (можливо, продається), а з іншого, підприємство поповнюється новим автотранспортом. Підприємство має штат водіїв, закріплених за автомобілями (за одним автомобілем може бути закріплено більше одного водія). Водії об'єднується в бригади, якими керують бригадири. Пасажирський автотранспорт (автобуси, маршрутні таксі) перевозить пасажирів за визначеними маршрутами, за кожним з них закріплені окремі одиниці автотранспорту. Ведеться облік перевезених пасажирів, на підставі чого проводиться перерозподіл транспорту з одного маршруту на інший.

Основні множини сутностей

Vehicle (Транспортний засіб):

- id: Унікальний ідентифікатор транспортного засобу.
- registration_number: Номер реєстрації транспортного засобу.
- model: Модель транспортного засобу.
- **brand**: Бренд транспортного засобу.
- year_of_manufacture: Рік виготовлення транспортного засобу.
- **status**: Статус транспортного засобу (наприклад, активний, списаний, проданий).
- **vehicle_type_id**: Зовнішній ключ, що посилається на тип транспортного засобу (VehicleType).
- **capacity**: (Опціонально, залежно від типу транспортного засобу) Місткість для пасажирських транспортних засобів.
- **load_capacity**: (Опціонально, залежно від типу транспортного засобу) Вантажопідйомність для вантажних транспортних засобів.
- team_id: Зовнішній ключ, що посилається на команду (Team).

VehicleType (Тип транспортного засобу):

- **id**: Унікальний ідентифікатор типу транспортного засобу.
- **name**: Назва типу транспортного засобу (наприклад, автобус, таксі, вантажівка тощо).
- description: Короткий опис типу транспортного засобу.

Driver (Водій):

- id: Унікальний ідентифікатор водія.
- **name**: Повне ім'я водія.
- license_number: Номер водійських прав водія.
- employment_date: Дата прийняття водія на роботу.
- team_id: Зовнішній ключ, що посилається на команду (Team).

Team (Команда):

- id: Унікальний ідентифікатор команди.
- **name**: Назва команди.
- **foreman_id**: Зовнішній ключ, що посилається на водія (Driver).

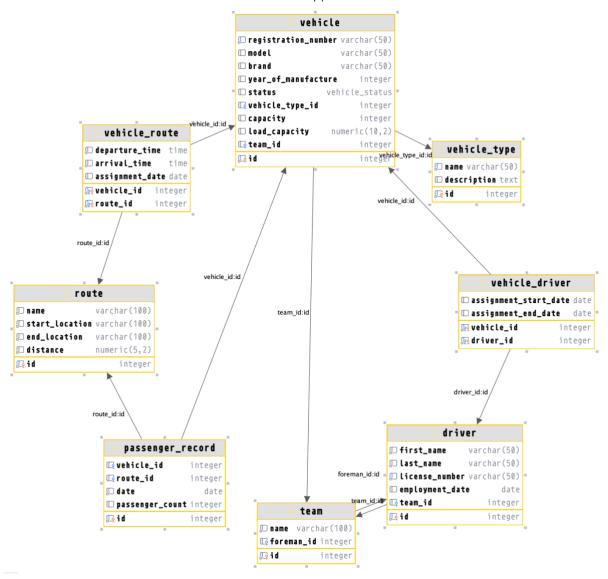
Route (Маршрут):

- **id**: Унікальний ідентифікатор маршруту.
- **пате**: Назва або номер маршруту.
- start_location: Початкове місце маршруту.
- end location: Кінцеве місце маршруту.
- distance: Відстань маршруту в кілометрах.
- assignment date: Дата призначення на маршрут

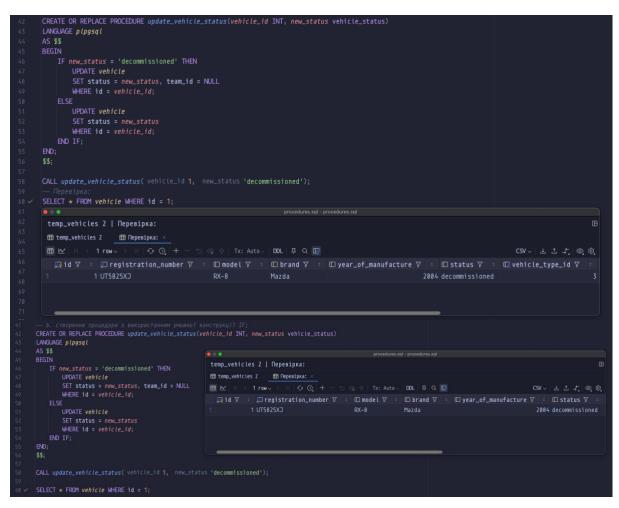
PassengerRecord (Запис про пасажирів):

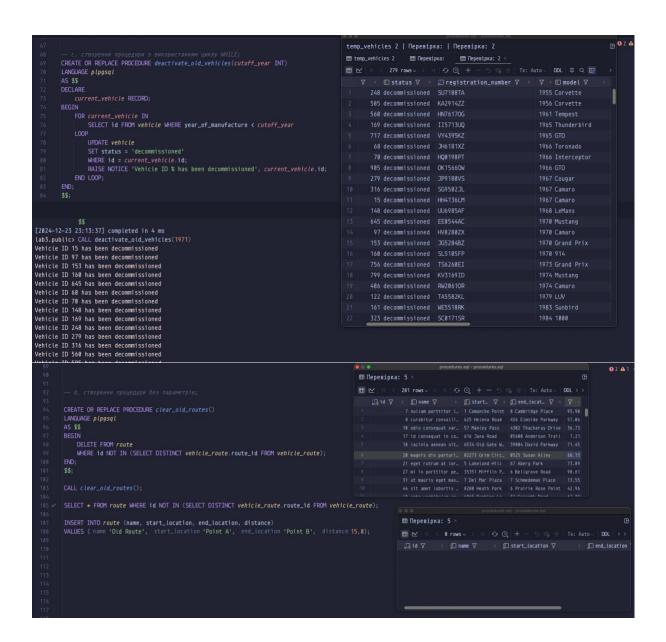
- id: Унікальний ідентифікатор запису про пасажирів.
- **vehicle_id**: Зовнішній ключ, що посилається на транспортний засіб (Vehicle).
- **route_id**: Зовнішній ключ, що посилається на маршрут (Route).
- date: Дата запису.
- passenger_count: Кількість перевезених пасажирів.

ER-Модель

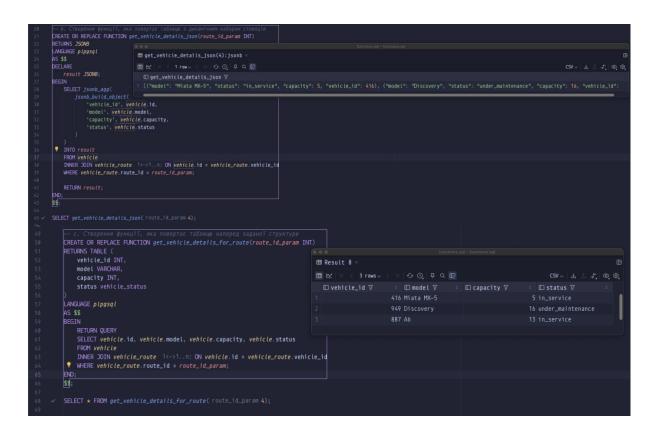
SQL Скрипти


```
CREATE OR REPLACE FUNCTION calculate_total_passengers(route_id_param INT)
         RETURNS INT
         LANGUAGE plpgsql
         AS $$
         DECLARE
              total_passengers INT;
         BEGIN
              SELECT SUM(passenger_record.passenger_count)
              INTO total_passengers
              FROM passenger_record
              WHERE passenger_record.route_id = route_id_param;
              RETURN total_passengers;
         END;
         $$;
         SELECT calculate_total_passengers( route_id_param 1);
         INSERT INTO passenger_record (vehicle_id, route_id, date, passenger_count)
         VALUES ( vehicle_id 1, route_id 1, date CURRENT_DATE, passenger_count 50);
     ш lab3.public.vehicle 4 ш Перевірка:
                                                        ⊞ Перевірка: 2
                                                                              ⊞ Перевірка: 3
□ calculate_total_passengers ▽ ÷
    CREATE OR REPLACE PROCEDURE update_driver_team(driver_id_param INT, new_team_id_param INT)
LANGUAGE plpgsql
      SET team_id = new_team_id_param
WHERE id = driver_id_param;
    SELECT * FROM driver WHERE id = 1:
    见id∇ : □team_id∇ : □first
1 861 Anabel
    ⊞ lab3.public.driver >
    ⊞ <u>₩</u> K < 1 row > >
                                                                                CSV ~ ± ± ±, ⊚, ®,
             : □team_id ▽ : □first_name ▽ : □last_name ▽
1 2 Anabel Pepin
```

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE get_route_vehicles(route_id_param INT)
           LANGUAGE plpgsql
        AS
        $$
        DECLARE
           record RECORD;
        BEGIN
            RAISE NOTICE 'Starting get_route_vehicles for route_id: %', route_id_param;
           FOR record IN
               SELECT vehicle.id, vehicle.model, vehicle.capacity, vehicle.status
               FROM vehicle
                        INNER JOIN vehicle_route 1<->1..n: ON vehicle.id = vehicle_route.vehicle_id
               WHERE vehicle_route.route_id = route_id_param
                   RAISE NOTICE 'Vehicle ID: %, Model: %, Capacity: %, Status: %',
                      record.id, record.model, record.capacity, record.status;
               END LOOP;
           RAISE NOTICE 'get_route_vehicles completed for route_id: %.', route_id_param;
        END;
        $$;
        CALL get_route_vehicles( route_id_param 1);
L2024-12-23 23:28:12] completed in 5 ms
lab3.public> CALL get_route_vehicles(1)
Starting get_route_vehicles for route_id: 1
Vehicle ID: 40, Model: Passport, Capacity: 18, Status: decommissioned
get_route_vehicles completed for route_id: 1.
[2024-12-23 23:28:24] completed in 7 ms
 CREATE OR REPLACE FUNCTION get_available_vehicles_count()
 RETURNS INT
 LANGUAGE plpgsql
                                           • • •
 AS $$
                                            DECLARE
                                            available_count INT;
 BEGIN
                                              SELECT COUNT(*) INTO available_count
                                                                               230
     FROM vehicle
  🕊 WHERE status = 'available';
     RETURN available_count;
 END;
 $$;
 SELECT get_available_vehicles_count();
```


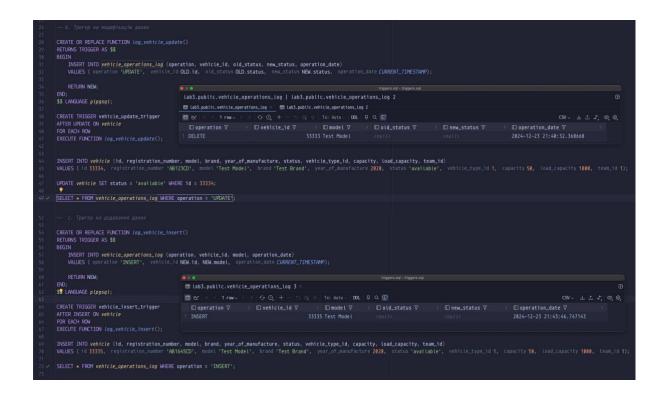
```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE get_vehicle_details_with_cursor(route_id_param INT)
         LANGUAGE plpgsql
        AS $$
              vehicle_cursor CURSOR FOR
                  SELECT vehicle.id, vehicle.model, vehicle.capacity, vehicle.status
                  FROM vehicle
                  INNER JOIN vehicle_route 1<->1..n: ON vehicle.id = vehicle_route.vehicle_id
                  WHERE vehicle_route.route_id = route_id_param;
            vehicle_id INT;
            model VARCHAR(50);
             status vehicle_status;
            OPEN vehicle_cursor;
                  FETCH vehicle_cursor INTO vehicle_id, model, capacity, status;
                  EXIT WHEN NOT FOUND;
                  RAISE NOTICE 'Vehicle ID: %, Model: %, Capacity: %, Status: %',
                      vehicle_id, model, capacity, status;
             END LOOP;
             CLOSE vehicle_cursor;
        END;
         $$;
Services
    + ⊗ □ ○ ×

Vehicle ID: 949, Model: Discovery, Capacity: 16, Status: in_service

Vehicle ID: 949, Model: Discovery, Capacity: 16, Status: under_maintenance

Vehicle ID: 987, Model: Of Capacity: 17, Status: in_service
                                        lab3.public> CALL get_vehicle_details_with_cursor(4)
                © cursors.sql 17 ws Vehicle ID: 887, Model: A6, Capacity: 13, Status: in_service [2024–12–23 23:37:29] completed in 5 ms
           Vatherenduras 77 ms
□BD > lab5 > code > ⊜ cursors.sql
CREATE OR REPLACE FUNCTION log_vehicle_deletion()
RETURNS TRIGGER AS $$
 RETURN OLD:
                           ● ■ ●

Ⅲ lab3.public.vehicle_operations_log ×
                           CREATE TRIGGER vehicle_delete_trigger
AFTER DELETE ON vehicle
FOR EACH ROW 
EXECUTE FUNCTION log_vehicle_deletion();
```


Git-репозиторій додаєтсья: https://github.com/sokolovgit/database_course

Висновок: У ході роботи було реалізовано створення та використання збережених процедур, функцій, курсорів і тригерів для вирішення різних завдань. Було досліджено особливості синтаксису й семантики процедур та функцій, способи їх параметризації, визначення результатів і виконання. Також опрацьовано основні характеристики курсорів, зокрема їх типи, команди SQL для створення, отримання та зміни даних.